

VI. Plenarforsamlingen.

blev præsenteret, i sig selv var et frem-skriddt. I og med *at* samtlige konklusioner indeholdes i bilaget til den af generalforsamlingen vedtagne resolution, *at* de optrykkes som bilag til forretningsordenen, og *at* de indgår i den sammenfatning af konklusioner, som generalsekretæren nu skal udarbejde, skulle der være opnået en rimelig sikkerhed for, at udvalgets rekommandationer ikke går i glemmebogen, men tværtimod bliver et nyttigt arbejdsinstrument både for præsidenter, udvalgsformænd og de enkelte delegationer.

Arbejdet med 31-magtsudvalget har yderligere bekræftet, at udvalgets virksomhed vil vise sig ganske nytteløst, medmindre medlemskredsen er villig til at efterleve udvalgets konklusioner. De 31 medlemmer af rationaliseringsudvalget udviste den disciplin, som var forudsætningen for et rimeligt resultat. En tilsvarende disciplin må udkræves af det totale medlemskab, for at udvalgets rekommandationer kan føre til den tilsigtede forbedring. Det må derfor være ethvert ansvarsbevidst medlemslands opgave stedse at mane til selvdisciplin hos alle delegerede, være sig i eller uden for generalforsamlingsperioden.

Genoprettelse af Folkerepublikken Kinas lovmæssige rettigheder i FN.

(Dagsordenens punkt 93).

I. Indledning.

Spørgsmålet om Kinas repræsentation i FN har været genstand for drøftelser i generalforsamlingen siden 1950, hvor man behandlede to sovjetiske resolutionsforslag om henholdsvis at udelukke Formosa og at opfordre Peking til at indtage sin plads, et indisk forslag om at opfordre Folkerepublikken til at indtage Kinas plads i FN samt et canadisk forslag om nedsættelse af et særligt udvalg til behandling af spørgsmålet. Debatten mundede ud i vedtagelsen af det canadiske forslag. Før udvalget havde påbegyndt sin virksomhed, var den kinesiske intervention i Korea imidlertid en kendsgerning, og udvalget udtalte kun, at det var ude af stand til at afgive rapport i sagen. Fra 6. samling i 1951 og i de efterfølgende år søgte Sovjetunionen og andre lande, først og

fremmest Indien, at få repræsentations-spørgsmålet optaget på dagsordenen, men blev hver gang imødegået af et amerikansk forslag gående ud på, at generalforsamlingen skulle afvise at drøfte alle forslag, der tog sigte på udelukkelse af Republikken Kinas repræsentanter eller optagelse i FN af repræsentanter for Folkerepublikken Kina. Det amerikanske forslag blev hvert år vedtaget med en ganske betydelig majoritet, som dog mod periodens slutning viste en tendens til at mindskes.

I 1961 opgav USA sin hidtidige modstand mod, at spørgsmålet om Kinas repræsentation blev optaget på dagsordenen, men introducerede i stedet et nyt resolutionsforslag, hvorefter ethvert forslag om at ændre Kinas repræsentation skulle betragtes som et vigtigt spørgsmål i henhold til pagtens art. 18, til hvis vedtagelse der kræves totrediedels flertal. Dette forslag blev gennem det næste tiår, når der bortses fra 17.-19. samling, hvor forslaget ikke blev fremsat, vedtaget med betydelig majoritet, som dog i 1970 faldt til 14 stemmer (fra 23 stemmer i 1969). I perioden til og med 1969 fik den pågældende resolution for så vidt ingen betydning, idet det traditionelle substansforslag, til hvis fremsættelse Albanien og Algeriet m. fl. i 1961 overtog initiativet fra Sovjetunionen og Indien, ved ingen lejlighed opnåede simpelt flertal. Kun en enkelt gang — i 1965 — stod stemmetallene lige med 47 til hver. Først ved afstemningen på 25. samling i 1970 opnåede det albanske forslag simpelt flertal, idet 51 lande stemte for og 49 imod, medens 25 lande afstod. Da forslaget imidlertid ikke opnåede det for vedtagelse fornødne totrediedels flertal, medførte det ingen ændring i Kinas repræsentation i FN.

Forud for 26. samling opgav USA som bekendt sin hidtidige politik og søgte i stedet at fremme en løsning, der skulle sikre såvel Folkerepublikken Kina som Formosa deltagelse i FN, jfr. nedenfor.

I Danmarks holdning til spørgsmålet om Kinas repræsentation har linien ligget klar siden 1950. Danmark anerkendte Folkerepublikken diplomatisk i januar 1950, og efter en kort periode betragtedes det som en naturlig konsekvens heraf at gå ind for, at Folkerepublikken skulle repræsentere Kina i FN.